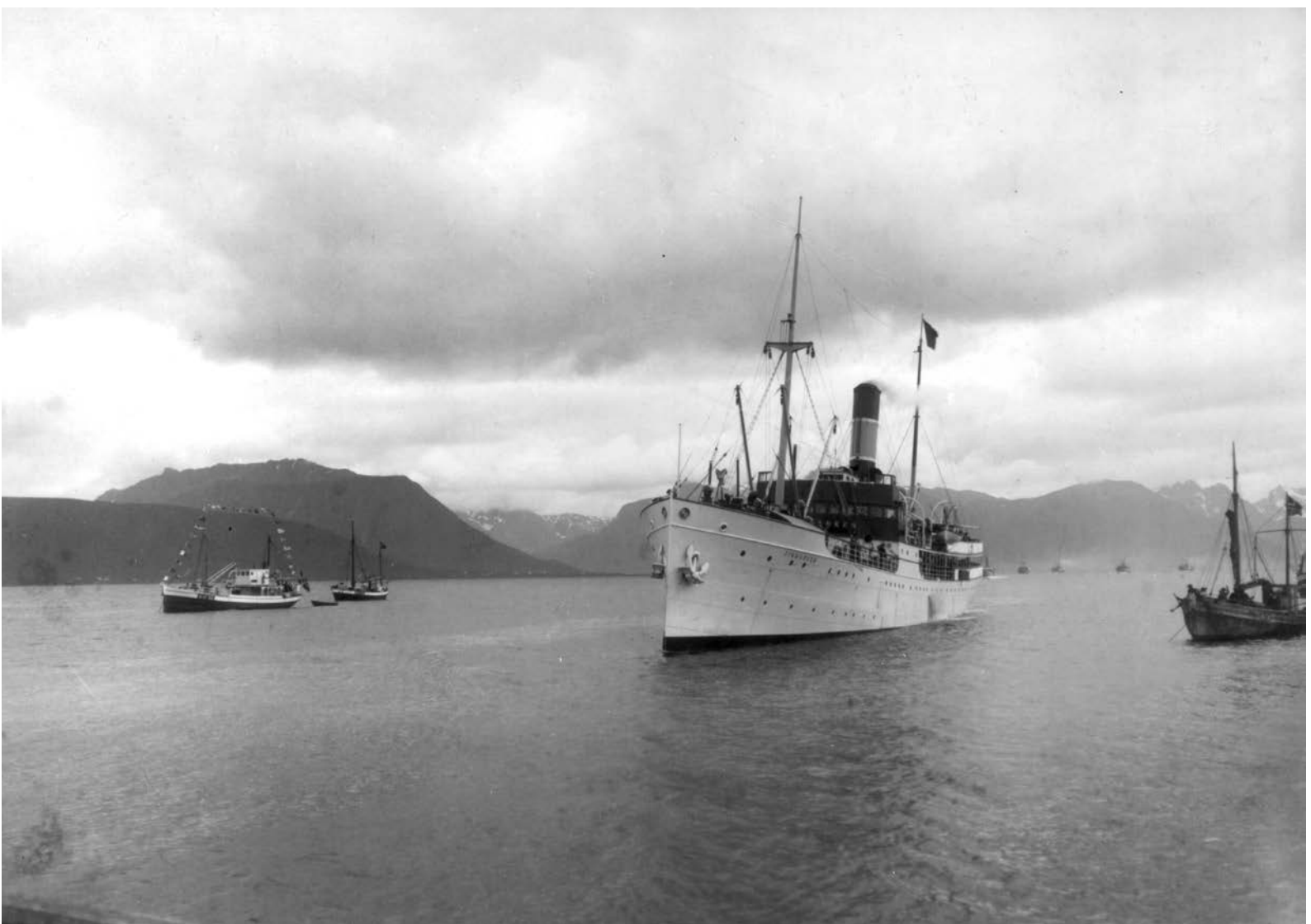

CRUISE

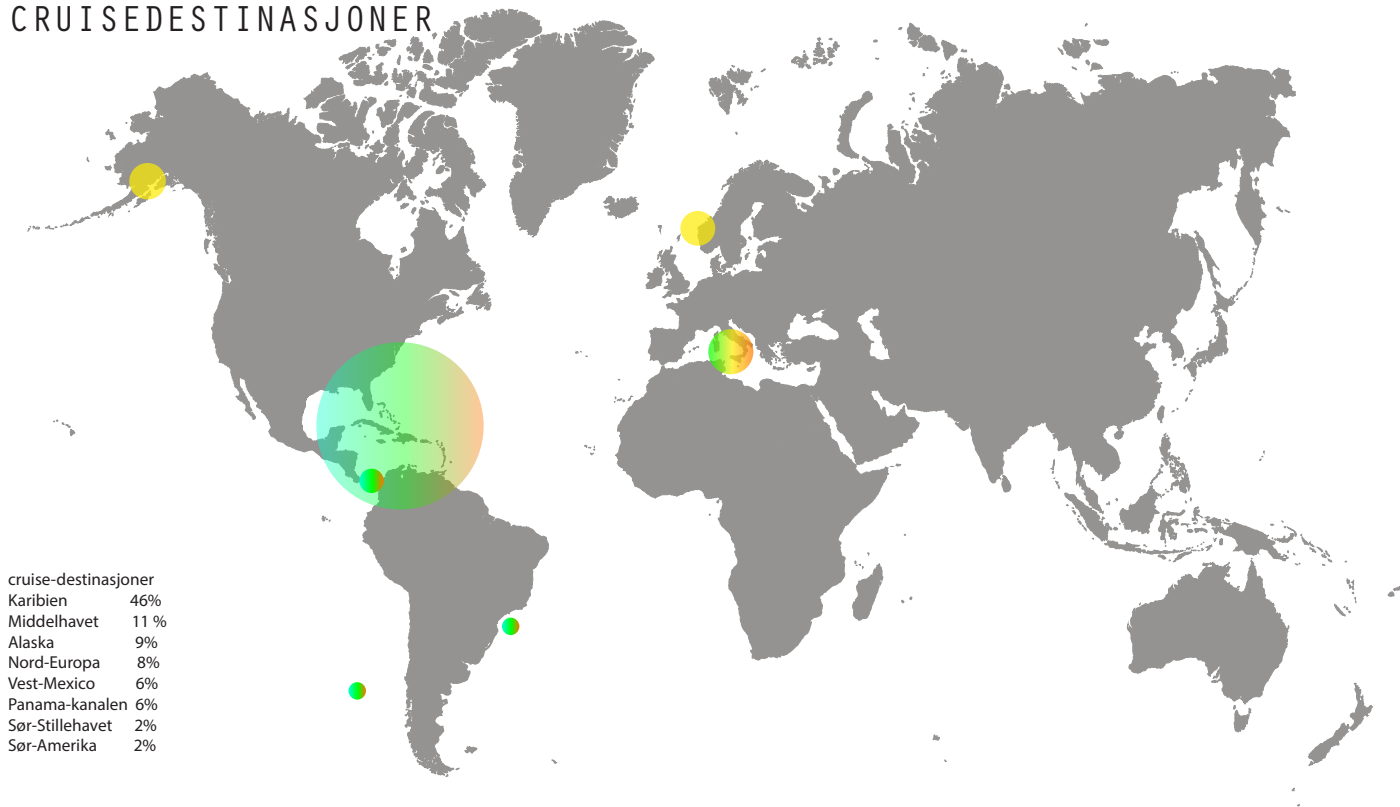

GLOBAL

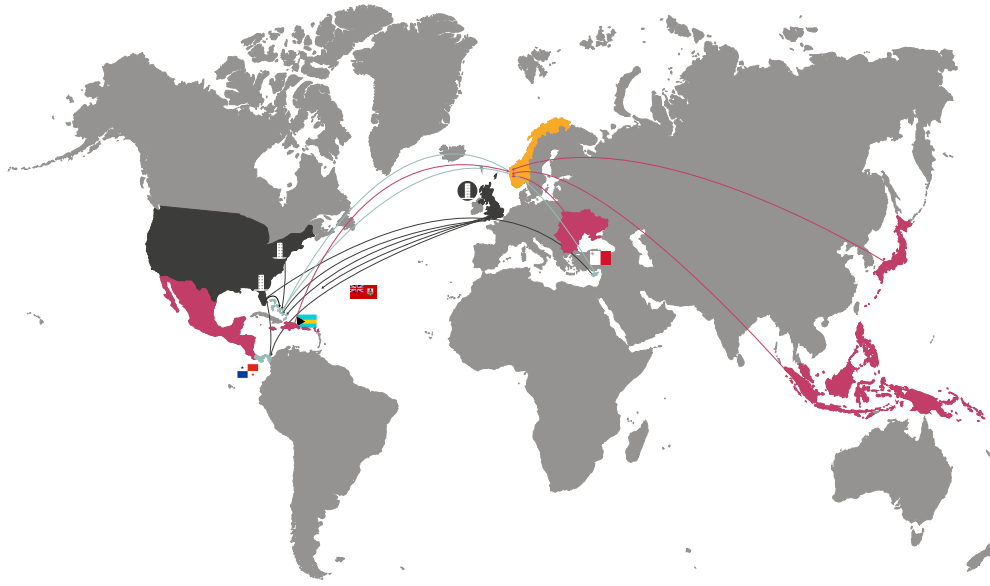
CRUISEDESTINASJONER

cruise-destinasjoner	
Karibien	46%
Middelhavet	11 %
Alaska	9%
Nord-Europa	8%
Vest-Mexico	6%
Panama-kanalen	6%
Sør-Stillehavet	2%
Sør-Amerika	2%

1.kvartal 2.kvartal 3.kvartal 4.kvartal

FLAG OF CONVENIENCE

Cruise-skip vil under seiling verden over følge lovverket til det landet skipet er registrert i. Begrepet Flag of convenience beskriver en vanlig praksis hos cruise-rederier. Det går ut på å registrere et skip i en annen stat enn det landet rederiet kommer fra, for å unngå skatter og lovverk i sitt eget land. Denne praksisen har vært i bruk siden 1920-tallet som en reaksjon på stigende restriksjoner og arbeidskostnader i USA. I dag seiler halvparten av verdens skip under flaggene til Panama, Liberia eller Marshall-øyene, selv om de fleste rederiene er basert i USA og England.

 mannskap

 rederier

 flagg skip seiler under
"flag of convenience"

cruiseskip ved anløp i Venezia

Singapore Cruise Centre

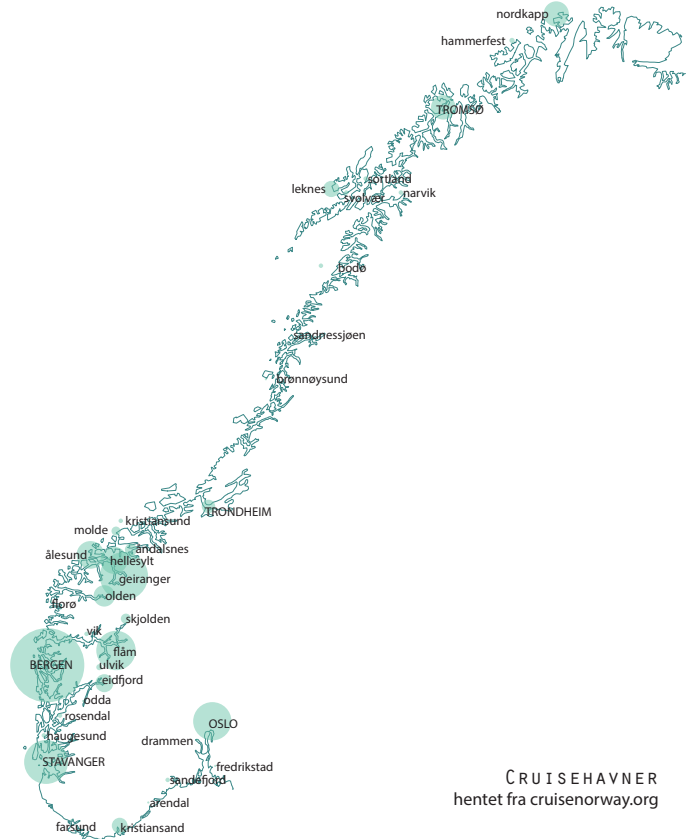

Cruiseterminal i New
York

Cruise i Karibbien

NASJONAL

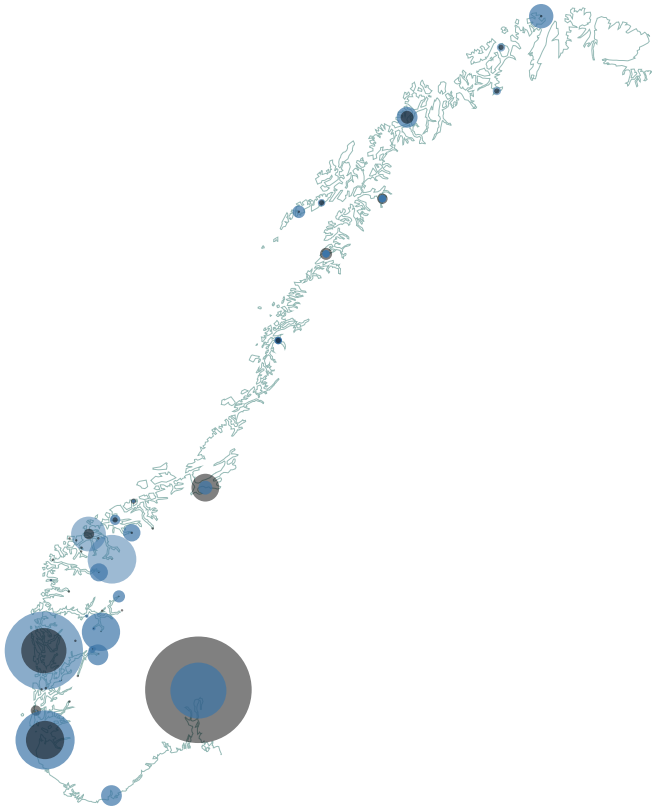

CRUISEHAVNER
hentet fra cruisenorway.org

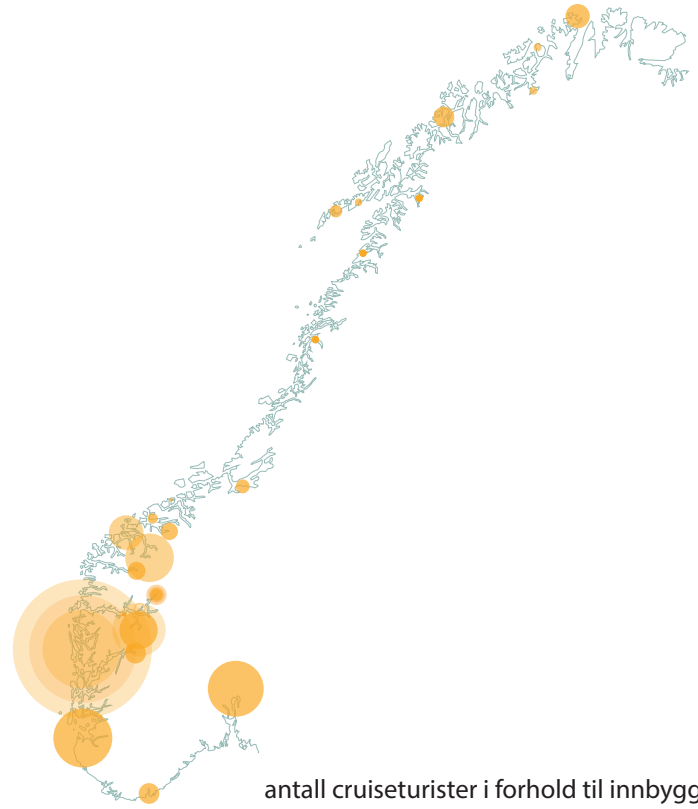
TIDSLINJE SJØTRANSPORT I NORGE

1200	de første fergene dukker opp i Bergens-området
-tallet	
1870	første utenlandske cruiseskip i fjordene på vestlandet
1882	Det Bergenske Dampskibsselskab går til anskaffelse av turistskip
1893	Hurtigruten i drift
1900	De norske fjordene var et populært reisemål på begynnelsen av
1914	1900t, cruiseturismen og turistnæringen økte. Det ble bygget mange hoteller langs fjordene.
1914	Første verdenskrig brøt løs og forhindret fri ferdsel til sjøs.
1930t	Krigen førte til store økonomiske problemer i hele verden, som gjorde at cruiseferien først tok seg opp igjen på 1930tallet.
1936	Hurtigruten starter med daglige avganger fra Bergen.
1940	Under andre verdenskrig ble mange passasjerskip brukt i krigsøye-
1945	med. Mange skip ble bombet, blant annet ble halvparten av Hurtig- rutens flåte ødelagt.

<u>1952</u>	Hurtigrutens flåte blir raskt bygget opp etter krigen. Alle skipene har nå moderne dieselmotorer. Det årlige passasjertallet er på 500 000.
<u>1960</u>	Den første hurtigbåten HF «Vingtor» ble satt i trafikk i Norge mellom Stavanger og Bergen
<u>1997</u>	1070 cruiseanløp ved norske havner, med 138 000 passasjerer.
<u>2006</u>	20 norske havner hadde cruiseanløp. Det var 1500 anløp, 355 000 passasjerer og 1.2 millioner landbesøk.
<u>2007</u>	NOx-avgift innføres som et miljøtiltak i norske havner, til store protester fra cruiseindustrien som mener internasjonale rederier vil velge bort Norge som reisemål
<u>2011</u>	Hurtigrutens seilas fra Bergen-Kirkenes ble sendt dirkete på NRK2, og er med sine 134 timer verdens lengste dokumentarfilm. Over 2,5 millioner seere var innom sendingen.
<u>2012</u>	41 norske havner hadde cruiseanløp. Rekordår med 2066 anløp, 590 000 passasjerer og over 2,5 millioner landbesøk.
<u>2013</u>	Forventet ytterligere økning til 2300 cruiseanløp

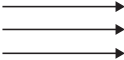

antall cruiseturister i forhold til innbyggertall

antall cruiseturister i forhold til innbyggertall

Økonomiske virkninger av cruisebesøk

merknader

Økonomisk betydning skip mannskap passasjerer		havn Norge Norge/rederi 50 - 70% ønsker å returnere	14 261 kr kjøp av reise forbruk: 10 293 kr på skip : 7324 (inkl ekskursjoner) ekskursjoner: 1485 (30 % til rederiene)
Cruise som visningstur		Påvirker attraksjon Både turistmessig og vanlig	Cruiseturismen øker stadig, mens land- basert turisme har holdt samme nivå de siste 30 år. ca 6 % av landbaserte turister oppgir å ha vært på cruise tidligere.
Cruise som profilforsterker		Indirekte betydning	
Viktig for infrastrukturen		Dir. øk. betydning	
Leverandørindustri skip			
Reisebyrå/bookingkontor			

HAVNER I NORGE - BY

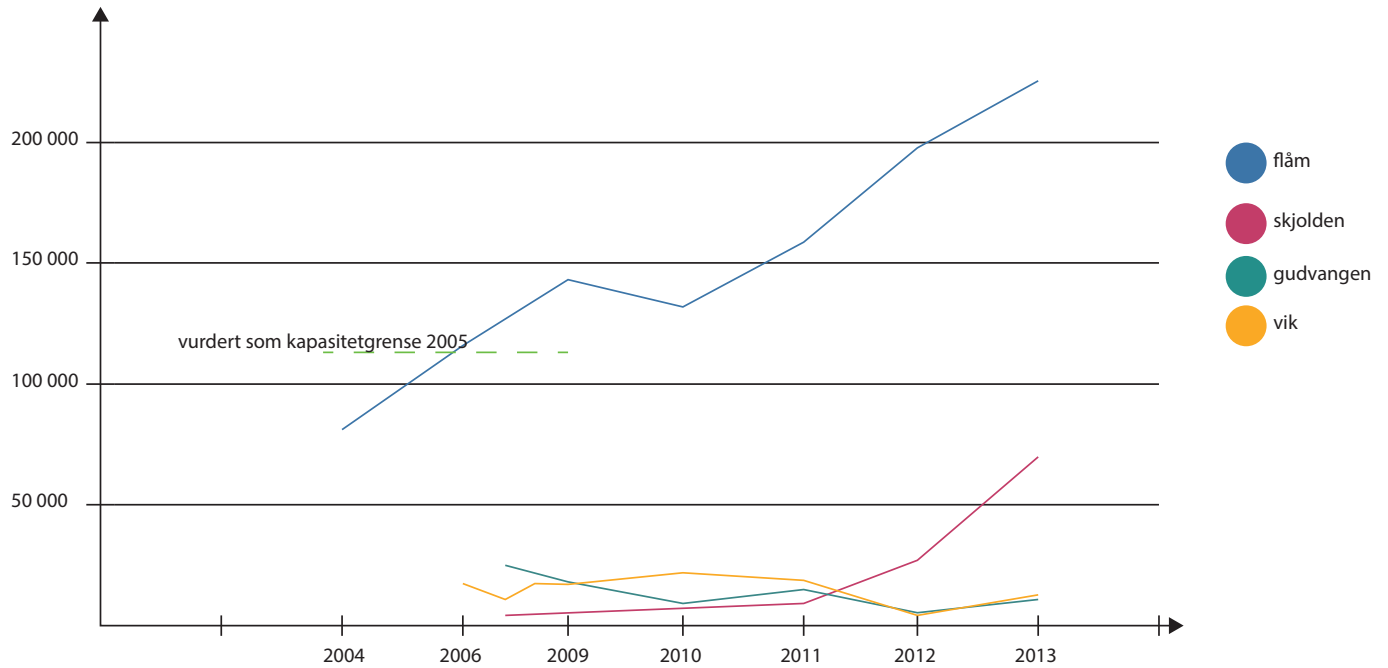

HAVNER I NORGE - BYGD

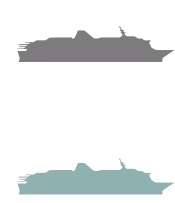
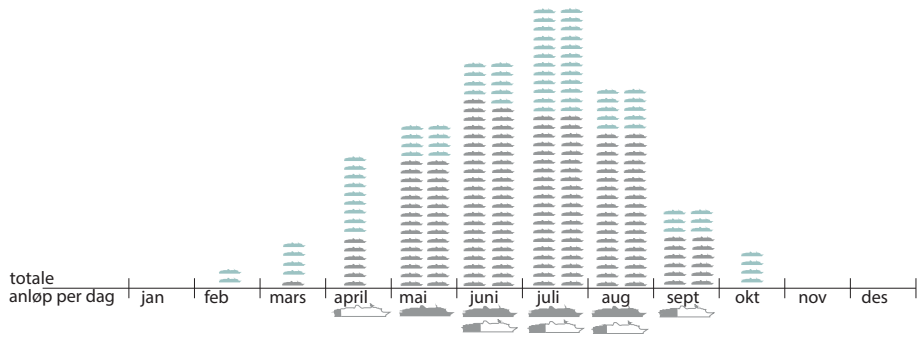
REGIONAL - SOGNEFJORDEN

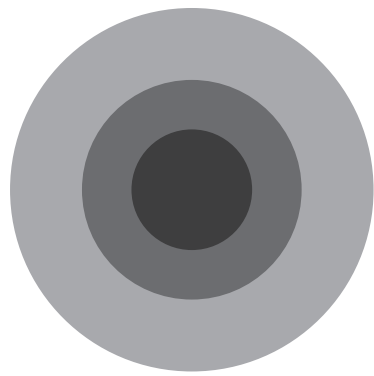
FLÅM

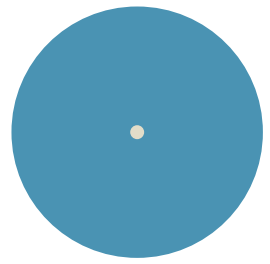
antall anløp havnene har per måned/ gjennomsnittlig anløp per dag

prognoser for 2030: basert på en vekst på 5 % per år
I Sognefjorden er vekstprosenten sett i sammenheng med en kapasitetsgrense.

2004 2009 2013
78 000 42 000 235 000

Utvikling i antall cruiseturister årlig

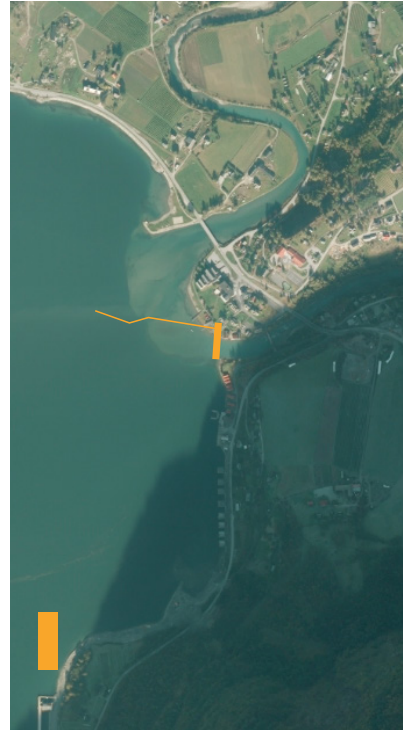

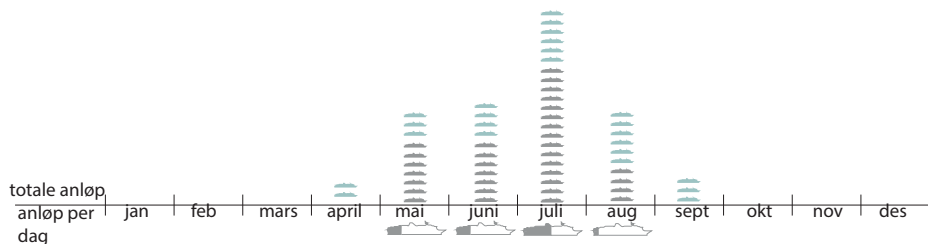
Innbyggere Cruiseturister

Forholdet mellom cruiseturister årlig og innbyggertall

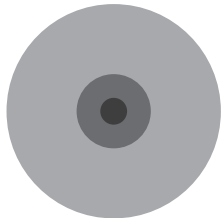
Flåm:
innbyggere: 400
cruiseturister: 210 000

SKJOLDEN

Skjoldens image er å være et eksklusivt alternativ til Flåm. En sammenlignbar havn er Olden som har 50-60 anløp i året. Veksten legges derfor under "lokk" og vil være moderat de neste 17 årene.

2009	2012	2013
9750	26 850	68 000

Skjolden var det første stedet som fikk en Sea Walk - en leddet, sammenleggbar flytekai med total lengde 227m

4,5m bredde inkl. rekkverk
kapasiteten tilsier at et cruiseskip på 4-5000 passasjerer kan tømmes ilet en time

Kilde: <http://www.seawalk.no/>

antall anløp havnene har per måned/ gjennomsnittlig anløp per dag

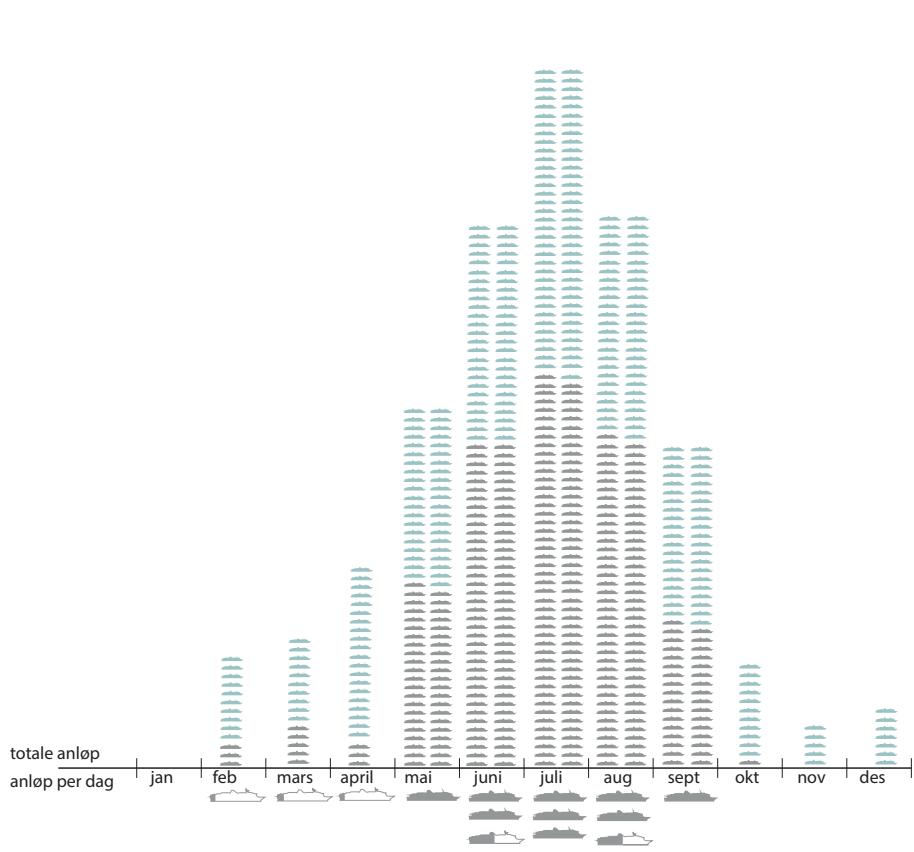

prognoser for 2030: basert på en vekst på 5 % per år

I Sognefjorden er vekstprosenten sett i sammenheng med kapasitetsgrensen og ønsket image.

BERGEN

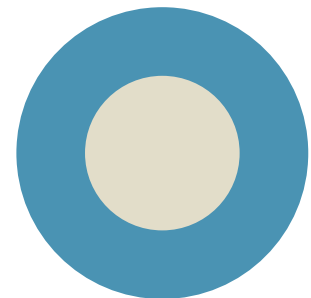

prognoser for 2030:
basert på en vekst
på 5 % per år
I Sognefjorden er
vekstprosenten sett
i sammenheng med
en kapasitetsgrense
og

antall anløp havnene
har per måned/
gjennomsnittlig anløp
per dag

Bergen:
innbyggere : 267 950
cruiseturister: 450 000

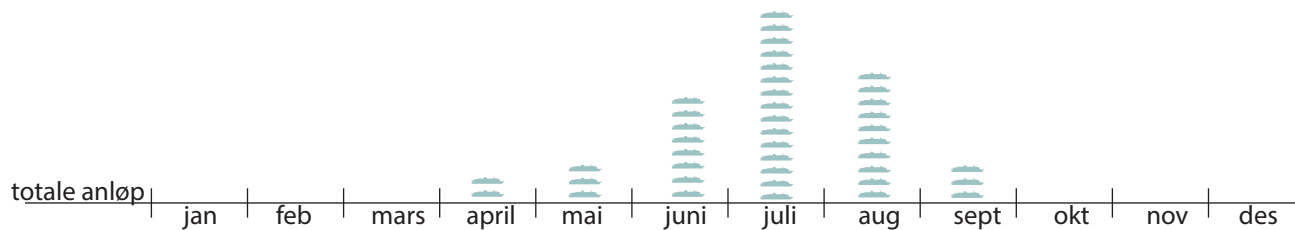
Cruiseturister

Innbyggere

Forholdet mellom cruiseturister og innbyggertall

V I K

Vik er ikke idag en fast cruise-havn, men har anløp som kun er på et par timer. Det er derimot sannsynlig at

små utbedringer på havnen kommer til å skje

ANLØP I 2030

Med en vekst på 5 % årlig vil Bergen ha ca 770 anløp årlig. Med en større spredning over de ulike sesongene vil havnen ha en gjennomsnittlig anløp på 5 skip på samme tid i høysesongen.

Rekorden for antall samtidige anløp er i dag 7, og kapasiteten til havnen vil muligens ikke komme til å øke nevneverdig.

Havnene i Sognefjorden vekst som er moderat, pga begrensede muligheter til å håndtere et større passasjerantall enn det som allerede er i dag. I 2030 er det derimot svært sannsynlig at flere havner i fjorden har mulighet til å ta i mot cruiseskip.

Flere havner har i dag evaluert muligheter for å oppgradere havnefronten til å kunne ta i mot cruis-

eskip. Sogndal, Leikanger og Luster kommune fikk i 2008 gjennomført en vurdering av mulige cruisehavner. konklusjonen var at man burde satse på en felles havn for de tre kommunene, og jobbe sammen om å tilby utflukter.

BRUKERE

Cruisepassasjerenes gjennomsnittlige atferd

Reisetid om bord på cruiseskip: 7,4 dager

Antall dager i Norge: 5,4 dager (to reisedager til/fra Norge)

Antall havner besøkt: 6,6 havner – 1,2 havner per dag

Forventer å gå i land i 66 % av havnene som besøkes

Forventer å delta på 2,7 aktiviteter i land, deltar faktisk på 1,7 aktiviteter

Forbruk per passasjer i gjennomsnitt:
Totalt gjennomsnittlig forbruk knyttet til en cruisereise til Norge:

Samlet: 24 554 kroner

Kjøp av cruisereisen: 14 261 kroner

Forbruk under reis: 10 293 kroner

 På egenhånd i land: 2 969 kroner

 På skip: 7 324 kroner

Herav forhåndsbetalte ekskursjoner på land: 1 485 kroner (betalt om bord)

Netto tilfalt landbaserte reiselivsaktører: 1 040 kroner (antatt 30 % avanse i rederiene).

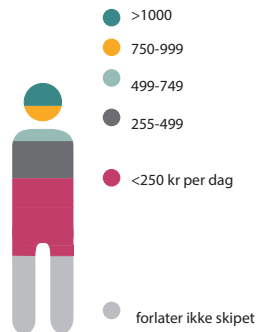
cruiseturisten legger
igjen 70% av dagsfor-
bruket i forhold til en
landbasert turist

CRUISETURISTEN

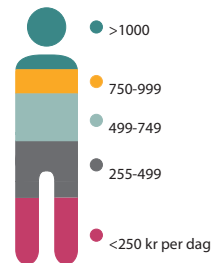
hva pengene brukes til

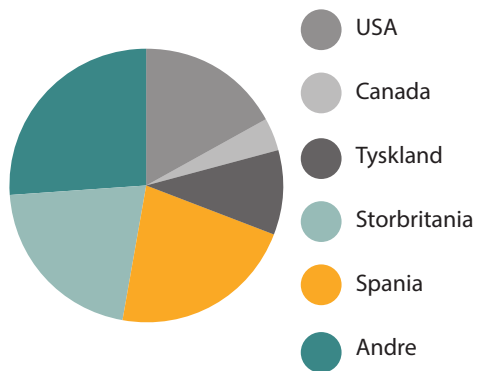
- organiserte utflukter
- individuelt forbruk
- skipsforbruk (avgifter)
- mannskapet på land

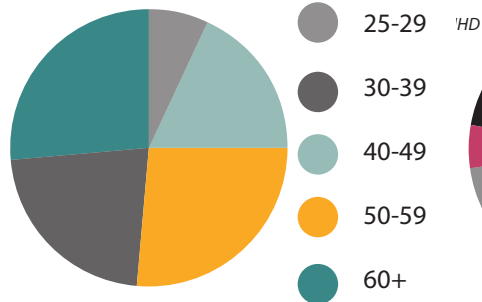
DEN LANDBASERTE TURISTEN

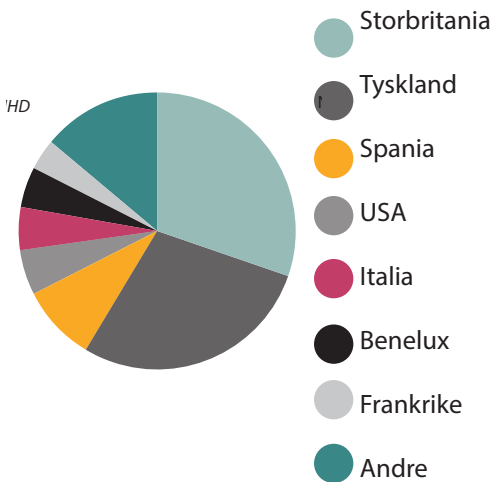
Forbruk per nasjonalitet

Aldersfordeling, cruisepassasjerer

Nasjonalitetsfordeling cruise

kilde: "Gjesteundersøkelse for cruiseturisme", NHD

CRUISETURISTEN

eventyreren

Drar på cruise for å oppleve flere ulike steder ıla ferien. Blir rastløs av å sitte i ro på skipet og går i land i hver havn. Melder seg på utflukter der man er en aktiv deltager - ikke passiv observatør.

Flokkdyrene

Bestilte turen lang tid i forveien gjennom et reisebyrå. Er her for å slappe av i naturskjønne omgivelser. Har et avslappet forhold til hva man skal se/ oppleve under anløpstid. Bruker penger på populære attraksjoner, men ikke mye penger på mat.

Det tyske paret

Kjøpte en billig all-inclusive tur. De går i land i halvparten av havnene avhengig av utsikten fra havnen. Sjelden med på ekskursjoner, men går gjerne en lettere tur i terrenget rundt havnen. Veldig opptatt av det sjokkerende prisnivået i Norge.

Attraksjonsjegeren

Har en plan fra han går ut av skipet: se mest mulig på den begrensede tiden man er i havn. Vil oppleve det mest essensielle ved et sted, men legger ikke igjen mye penger på mat og drikke

Livsnyteren

Reiser jevnlig på cruise, og har besøkt Norge mange ganger. Vil derfor gjerne ha opplevelser som er autentiske og litt på siden av det normale.

MILJØ

Cruise-turisme regnes for å være den mest forurensende formen av turisme. I 2005 slapp cruise-skip ut 356 000 tonn CO2 langs den norske kysten. Den gang hadde Norge 324 000 cruise-turister på besøk, et antall som nå er mer enn fordoblet (* finne ut eksakt)

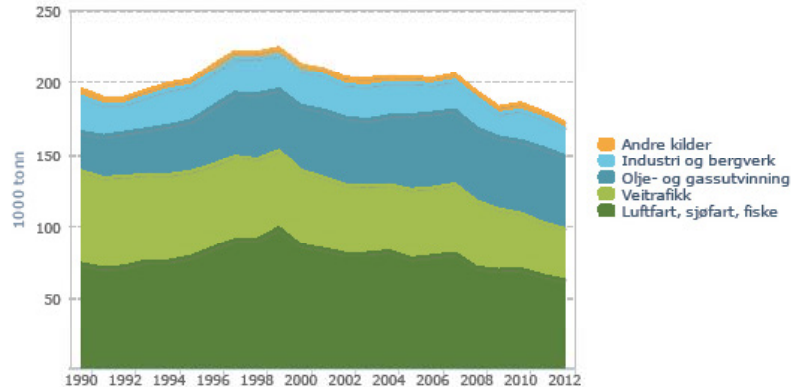
Et cruise-skip vil under en ukes seiling slippe ut 794 936 liter kloakk, 492 liter farlig avfall (eks forgiftede metaller), og 94 635 liter oljebasert vann ut i havet.

NOX-avgiften er en avgift på utslipp av nitrogenoksider (NOX) som ble innført i 2007. Formålet er å redusere utslipp av NOX, og omfatter cruiseskip som reiser mellom norske havner.

17.11.13

Miljøstatus i Norge: Nitrogenoksid (NOx)

Utslipp av nitrogenoksid. 1990-2012
Foreløpige 2012-tall

Kilde: Statistisk sentralbyrå (SSB)

Lisens: NLOD

MILJØ I VANNET

Terskelen ved munningen gjør at utskiftningen av vannmasser i fjorden er lav, og fører dermed til at miljøgifter og forurensede masser blir liggende lenge på fjordbunnen.

Havneområder, industri og båttrafikk bidrar til forurensing av fjorden. Utslipp av kloakk og gråvann fra cruiseskip og turistferger inne i trange fjorder og hvilke virkninger det har på økosystemet i fjorden er ikke fullstendig kartlagt.

Tiltak:

- Begrense utslipp i fjorden
- Nye retningslinjer for utslipp av gråvann

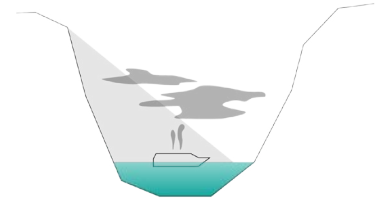
MILJØ PÅ LAND

Skygge fra fjell, mangel på oppdrift forurenset luft samler seg mellom fjellene og skaper lokal dårlig luftkvalitet.

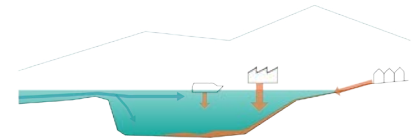
spesielt problem innerst i smale, trange fjordarmer med høye fjell, som Flåm og Skjolden
Cruiseskip som ligger på tomgang hele dagen er et problem

Et tiltak som kan settes inn er landstrøm

Utfordringen er at et cruiseskip forbruker like mye som en norsk småby., så vman trenger store mengder strøm for å få det til.

Smog mellom fjellsider

Forurensede løsmasser

SIKKERHET (ISPS)

ISPS-reglene ble vedtatt av FN's sjøfartsorganisasjon IMO i 2002 som et svar på den mulige terrortrusselen på skip og havner etter 9/11. Sikkerhets-reglene ble satt i verk den 1 juli 2004. ISPS gjelder for skip i internasjonal fart, og er dermed gjeldene for cruiseskip som anløper i Norge. Sikkerhets-tiltakene blir iverksatt ut i fra hvilken klassifisering de

ulike havnene har blitt satt i. Det er tre ulike klassifiseringer (nivå 1,2 og 3), der havnene i Norge alle er vurdert til å være på nivå 1 som er det laveste nivået. Det betyr at havnene i Norge må svare til minimumstiltakene når det gjelder sikkerhet. I praksis betyr dette at skipene ikke skal kunne være tilgjengelige fra havnen

så lenge skipet er i anløp. Inngjerding er rundt havnen, og kontroll av de som passerer skal hindre at ingen andre enn passasjerer og mannskap skal kunne være nær skipet.

De negative effektene av økt sikkerhet rundt havnene er at store deler av havneområder blir avstengt for offentligheten.

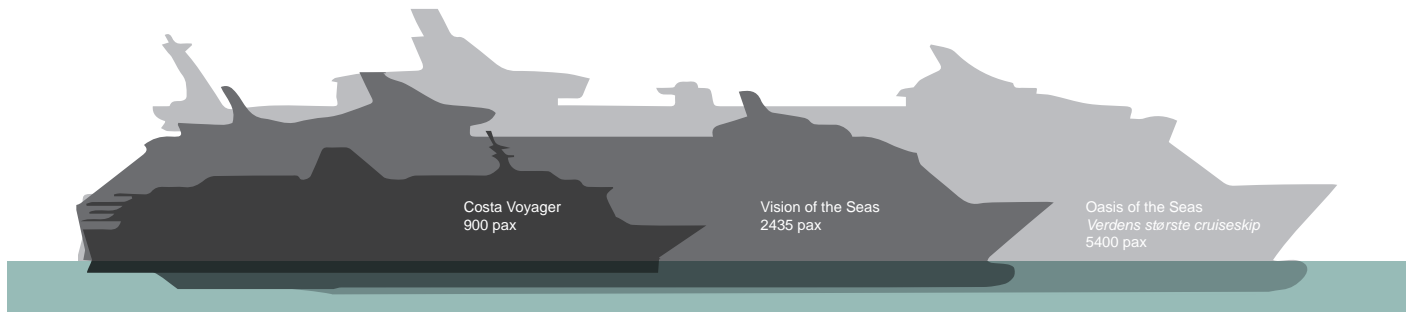

MS Vintor - hurtigbåt
Lengde 35m
bredde 10,6m
Passasjerer: 290

Costa Voyager
180,7m
25,7m bredt
6 dekk
900 passasjoerer
250 mannskap

Vision of the seas
Lengde: 279 m
Bredde: 32,2 m
Tonnasje: 78491 BRT.
Dekk: 11
Passasjerer: 2425

Oasis of the seas - verdens største cru
360 m langt
47m bredt
9m dypt
5400 passasjerer

Boeing 737 -
verdens vanligste passasjerfly
85-215 pax
28,64–42,1m langt

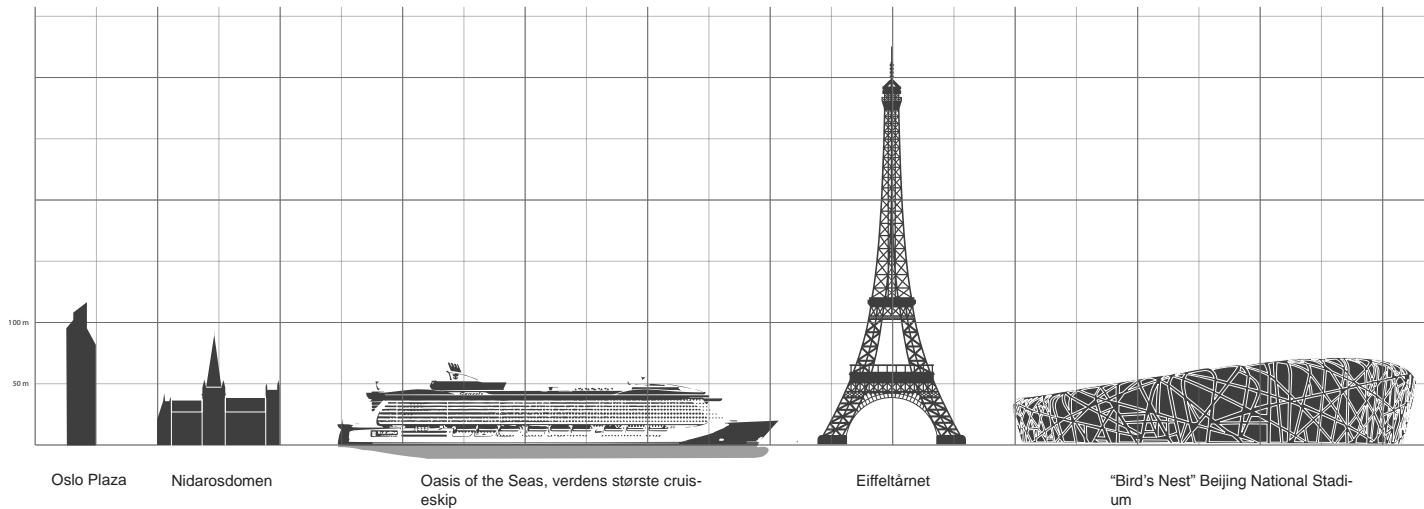
NSB-tog type 73
243 pax

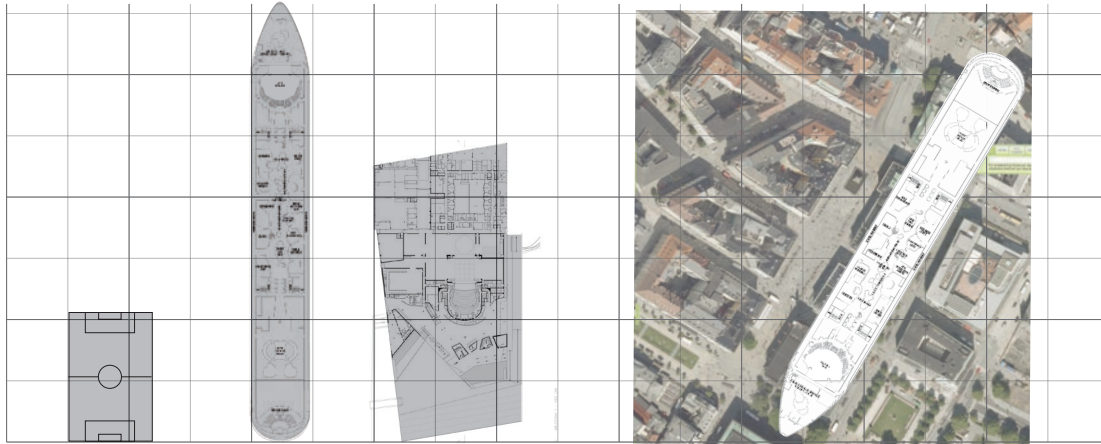

Turbuss
50-70 pax

MS Vingtor
hurtigbåt Bergen-Sogn
290 pax

Internasjonal standard fotballbane

Oasis of the Sea, dekk 5

Operahuset i Oslo, plan 1

Torgallmenningen i Bergen

STØRRELSER I FJORDEN

